

Briselē, 2024. gada 26. novembrī
(OR. en)

16149/24

SPORT 83
SUSTDEV 128
ENV 1149
SOC 870

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Temats:	Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi par liela mēroga sporta pasākumu paliekošā mantojuma veicināšanu

Pielikumā pievienoti tematā minētie secinājumi, ko Padome (Izglītība, jaunatne, kultūra un sports) pieņēma 2024. gada 25. un 26. novembra sanāksmē.

Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi par liela mēroga sporta pasākumu paliekošā mantojuma veicināšanu

IEVADS

Liela mēroga sporta pasākumu organizēšana var veicināt uzņēmēju valstu, reģionu un pilsētu attīstību, tomēr tam var būt nepieciešamas ievērojamas investīcijas. Lai maksimāli izmantotu šādas investīcijas un kalpotu sabiedrības interesēm, ir būtiski censties panākt, lai liela mēroga sporta pasākumu materiālais un nemateriālais sporta, infrastruktūras, vides, ekonomiskais un sociālais mantojums būtu paliekošs, kas ir priekšnoteikums tam, lai tos pieņemtu un atzītu plašāka sabiedrība un lai tie būtu sekmīgi.

PADOME UN PADOMĒ SANĀKUŠIE DALĪBVALSTU VALDĪBU PĀRSTĀVJI,

ATGĀDINOT

1. Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 6. pantu, kurā sports ir minēts kā joma, kurā ar darbībām ES līmenī būtu jāatbalsta, jākoordinē un jāpapildina dalībvalstu darbības, un LESD 165. pantu, saskaņā ar kuru “Savienība palīdz risināt Eiropas sporta nozares jautājumus, ņemot vērā šīs nozares īpatnības”.
2. Eiropas Savienības sporta darba plānu 2024.–2027. gadam ¹ un tā prioritārās jomas un galvenos mērķus, un jo īpaši pamatjautājumu “Liela mēroga sporta pasākumi”.

¹ Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju rezolūcija par Eiropas Savienības sporta darba plānu (2024. gada 1. jūlijs – 2027. gada 31. decembris), OV C, C/2024/3527, 3.6.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3527/oj>.

3. Padomes rezolūciju par Eiropas sporta modeļa galvenajām iezīmēm ², kurā atzīts, ka cita starpā Eiropā lielākajai daļai vērtībās balstīta organizētā sporta veidu galvenās iezīmes ir sporta organizēšana, pamatojoties uz autonomu, demokrātisku un teritoriālu piramīdveida struktūru, kas aptver visus sporta līmeņus, sākot no tautas sporta līdz profesionālam sportam, un ietver gan sporta klubu, gan nacionālo komandu sacensības un tādus mehānismus finansiālas solidaritātes, taisnīguma un atklātības nodrošināšanai sporta sacensībās kā principu, saskaņā ar kuru sportistus pārceļ augstākā vai zemākā līgā.
4. Šā jautājuma politisko kontekstu, kā izklāstīts pielikuma II pielikumā.

ATZĪSTOT, KA

5. Liela mēroga sporta pasākumi var būt katalizators pārmaiņām sabiedrībā attiecībā uz ilgtspēju, integritāti, iekļautību, pieejamību ³ un veselīgu dzīvesveidu ⁴ un var sekmēt uzņēmēju pilsētu, reģionu un valstu konkurētspēju un pamanāmību ⁵.

² Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju rezolūcija par Eiropas sporta modeļa galvenajām iezīmēm, OV C 501, 13.12.2021., 1.–7. lpp.

³ Eiropas Sporta pasākumu sociālā harta (*European Social Charter for Sport Events*) (2023), kas digitālā formātā pieejama *European Association of Sport Employers (EASE)* tīmekļa vietnē: <https://www.easesport.eu/wp-content/uploads/2023/09/european-social-charter-for-sport-events.pdf>

⁴ *An evidence-based assessment of the impact of the Olympic Games on population levels of physical activity*, Adrian Bauman, Masamitsu Kamada, Rodrigo Reis, et al., *The Lancet*, Volume 398(10298), (2021. gada jūlijs–augusts).

⁵ *A lasting legacy: How major sporting events can drive positive change for host communities and economies*; Deloitte (2010), 8. lpp.

6. Liela mēroga sporta pasākumam ir potenciāls radīt paliekošu mantojumu, un tas var veicināt uzņēmējas pilsētas, reģiona, valsts un visas Eiropas Savienības reputāciju pasaulē un sabiedrībā, sekmēt dzimumu līdztiesību, veicināt lepnumu un kohēziju kopienas, nacionālajā un Eiropas līmenī, kā arī sekmēt uzņēmējas pilsētas, reģiona vai valsts ekonomisko, sociālo, tūrisma un kultūras attīstību ⁶.
7. Liela mēroga sporta pasākumi var atstāt visdažādāko materiālo un nemateriālo mantojumu:
- a) saistībā ar sporta mantojumu liela mēroga sporta pasākumus bieži vien pavada sporta infrastruktūras attīstība. Tie arī sniedz iespēju palielināt informētību par fiziskajām aktivitātēm ⁷; tie var būt stimuls lielākam atbalstam un sponsorēšanai sporta jomā un jaunām iniciatīvām, kuru mērķis ir paplašināt sporta piedāvājumu plašai sabiedrībai, tostarp sporta attīstības programmas klubiem, skolām un augstākās izglītības iestādēm, darbavietām, kā arī palielināt visu vecumu iedzīvotāju, tostarp to, kuriem ir mazkustīgs dzīvesveids, līdzdalību sportā;
 - b) plašāks infrastruktūras mantojums var ietvert tīklu atjaunināšanu, modernizāciju un renovāciju, sākot ar sabiedrisko transportu līdz telekomunikācijām, piekļuves ceļiem, kā arī tādiem pamatpakalpojumiem kā ūdens, elektrība un atkritumu apsaimniekošana. Transporta, dzīvojamo ēku, pasākumu un izklaides infrastruktūras iespējamā modernizācija vai paplašināšana – arī attiecībā uz pieejamību personām ar invaliditāti – var uzlabot dzīves kvalitāti un uzņēmējas pilsētas, reģiona un valsts pievilcību. Ir svarīgi, lai šādi infrastruktūras uzlabojumi tiktu veikti ilgtspējīgā veidā un lai tie atbilstu vietējās kopienas vajadzībām, arī pēc liela mēroga sporta pasākuma;

⁶ *Happiness, pride and elite sporting success: What population segments gain most from national athletic achievements? Sport Management Review Volume 16, Issue 2, 2013. gada maijs, 226.-235. lpp.*

⁷ *Building Social Legacies: Through Mega, Major and Signature Sport Events* (2019. gada septembris) ISBN: 978-1-9992609-0-3, 16. lpp.

- c) saistībā ar ekonomikas mantojumu liela mēroga sporta pasākumu rīkošana var palīdzēt stimulēt ekonomiku, sekmēt starptautiskā un vietējā tūrisma pieaugumu ⁸, veicināt inovāciju un nodarbinātību un radīt jaunas uzņēmējdarbības iespējas visā uzņēmējā pilsētā, reģionā un valstī;
- d) vides mantojums ietver koncentrēšanos uz oglekļa pēdas samazināšanu, zaļināšanas principu (piemēram, mazoglekļa enerģija, aprites ekonomika, atkritumu apsaimniekošanas stratēģija) integrēšanu un klimatreaģēšanu. Liela mēroga sporta pasākumi var demonstrēt labu praksi ilgtspējas un vidiskās apziņas jomā attiecībā uz visām iesaistītajām ieinteresētajām personām un veicināt ES vispārējo mērķu sasniegšanu klimata, biodaudzveidības un resursu efektivitātes jomā;
- e) saistībā ar sociālo mantojumu liela mēroga sporta pasākumi var veicināt labāku izpratni par veselīgu dzīvesveidu un uzlabot cilvēku dzīvi, kas cita starpā ietver šādus aspektus:
 - i) tiem ir potenciāls dot impulsu īpašām programmām, kas veicina sociālo iekļaušanu, piemēram, attīstot lauku, attālos, nomaļos, perifēros, mazāk attīstītos apgabalus un tālākos reģionus;
 - ii) tie var vēl vairāk veicināt un atbalstīt visu iedzīvotāju visās vecuma grupās, jo īpaši skolēnu, kā arī personu un nelabvēlīgākā situācijā esošu grupu dalību sportā;

⁸ Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (ESAO) (2017), *Major events as catalysts for tourism, OECD Tourism Papers, OECD Publishing, Paris.*

- iii) liela mēroga sporta pasākumi, piemēram, paraolimpiskās spēles, var palīdzēt uzlabot cilvēku ar invaliditāti piekļuvi sportam un sporta objektiem, kā arī uzlabot sabiedrības izpratni par invaliditāti;
 - iv) liela mēroga sporta pasākumi var palīdzēt popularizēt kultūras programmas un papildu pasākumus, kā arī vairot lepnuma un identitātes sajūtu un uzlabot uzņēmējas pilsētas, reģiona vai valsts un Eiropas Savienības tēlu kopumā.
 - v) liela mēroga sporta pasākuma rīkošana paver iespēju individuālai un kopienas attīstībai, izmantojot brīvprātīgo darbu. Lai sabiedrībā atstātu brīvprātīgā darba mantojumu, uzņēmēja komiteja par oficiālu mērķi var noteikt kopienas attīstību.
8. Liela mēroga sporta pasākumi var radīt arī problēmas, kas jāpārvar vai jāsamazina līdz minimumam, piemēram, budžeta slogs, ko rada pārāk lielas un, iespējams, neizmantotas infrastruktūras uzturēšana pēc pasākuma, negatīva ietekme uz vidi (piemēram, siltumnīcefekta gāzu emisijas, ilgtnespējīga infrastruktūra, dabas teritoriju iznīcināšana, bioloģiskās daudzveidības izzušana, atkritumu un trokšņa pieaugums) un iespējamā uzņemošo teritoriju ģentrifikācija.
9. Ja minētās problēmas netiks pienācīgi risinātas un ja nebūs paliekoša mantojuma, pastāv risks, ka samazināsies Eiropas iedzīvotāju atbalsts liela mēroga sporta pasākumu rīkošanai ⁹ un tādējādi samazināsies šādu pasākumu īpatsvars ES dalībvalstīs, kas savukārt palielinās risku, ka tā vietā, lai šādu pasākumu rīkošanu piešķirtu demokrātiskām valstīm, kas ievēro cilvēktiesības, to rīkošana citās valstīs varētu veicināt šo valstu praksi izmantot sportu sliktas reputācijas uzlabošanai.

⁹ 12. punkts Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumos par integritātes, pārredzamības un labas pārvaldības uzlabošanu nozīmīgos sporta pasākumos, OV C 212, 14.6.2016., 14.–17. lpp.

10. Lai līdz minimumam samazinātu negatīvo ietekmi un panāktu paliekošu mantojumu, ir nepieciešama ilgtermiņa plānošanas perspektīva. Lai to panāktu, ir nepieciešama spēcīga vadība un pastāvīga apņemšanās no rīkotājkomitejas, sporta organizācijām un uzņēmējās pilsētas, reģiona vai valsts publiskajām iestādēm visā liela mēroga sporta pasākuma dzīves ciklā.
11. Lai organizētu liela mēroga sporta pasākumu, kas atstāj paliekošu mantojumu, ir nepieciešams atbalsts no dažādām nozarēm (piemēram, sports, ekonomika, tūrisms, sabiedriskais transports, drošības iestādes, kultūra, mediji, izglītība, jaunatne, veselība, iekšlietas un ārlietas) un sadarbība ar tām un plašs ieinteresēto personu loks vietējā, reģionālā, valsts un starptautiskā līmenī. To vidū ir publiskās iestādes, uzņēmumi, starptautiskās, nacionālās un vietējās sporta organizācijas, NVO un pilsoniskā sabiedrība ¹⁰.
12. Ir svarīgi sabiedrībai, jo īpaši vietējām kopienām un citām galvenajām ieinteresētajām personām, aktīvi popularizēt liela mēroga sporta pasākumu ilgtermiņa mantojuma redzējumu un iesaistīt tās jau sagatavošanās posmā.
13. Liela mēroga sporta pasākumu drošība būtu jāgarantē ar atbilstošiem materiālajiem resursiem un cilvēkresursiem, lai nodrošinātu drošību un miermīlīgu līdzāspastāvēšanu visiem, piemēram, sportistiem, skatītājiem, kā arī iedzīvotājiem, un mierīgu pasākuma baudīšanu.

¹⁰ *A lasting legacy: How major sporting events can drive positive change for host communities and economies; Deloitte (2010), 10. lpp.*

14. Lai gan ir pieejami apsekojumi un pētījumi par dažādiem liela mēroga sporta pasākumu mantojuma aspektiem, varētu uzlabot sistemātisku un zinātnisku uzraudzību, lai atbalstītu uz pierādījumiem balstītu politiku attiecībā uz liela mēroga sporta pasākumu paliekošo mantojumu.
15. Iespēja kopīgi rīkot pasākumus vairākās pilsētās, reģionos un valstīs varētu padarīt liela mēroga sporta pasākumu rīkošanu pievilcīgāku un realizējamu arī mazākām valstīm, vienlaikus samazinot ar to saistīto slogu un ņemot vērā papildu oglekļa pēdu, ko var radīt transports. Tādējādi var arī veicināt Eiropas dimensiju sportā un Eiropas Savienības vērtību popularizēšanu.
16. Mazāku sporta pasākumu rīkošana un organizēšana arī var palīdzēt veidot paliekošu mantojumu, ar mērķi veicināt veselīgu un aktīvu dzīvesveidu, brīvprātīgo darbu un piekļuvi sportam, jo īpaši jauniešiem un tiem, kas nāk no nelabvēlīgas vides.

AICINA DALĪBVALSTIS

17. Veicināt stratēģisku pieeju no plānošanas procesa sākotnējā posma līdz pat konkursa procedūrai, kā arī gatavojoties liela mēroga sporta pasākumu uzņemšanai un to norises laikā, ņemot vērā sporta, plašākus infrastruktūras, vides, ekonomiskos un sociālos mantojumus.
18. Attiecīgā gadījumā apsvērt iespēju valsts finansējumu liela mēroga sporta pasākumu rīkošanai piešķirt ar nosacījumu, ka galvenā uzmanība tiek pievērsta paliekoša mantojuma veidošanai un ilgtspējas aspektiem visā pasākuma dzīves ciklā, ņemot vērā labas pārvaldības principus.

19. Jau no paša sākuma veicināt ciešu sadarbību starp organizatoru vai rīkotājkomiteju un uzņēmējas pilsētas, reģiona vai valsts publiskajām iestādēm un iesaistīt plašu ieinteresēto personu loku, piemēram, sporta organizācijas, mediju nozari, uzņēmumus, vietējās kopienas, brīvprātīgos un plašāku sabiedrību, lai nodrošinātu liela mēroga sporta pasākumu paliekošu mantojumu.
20. Veicināt liela mēroga sporta pasākumu organizēšanu ilgtspējīgā, aprītīgā un klimatneitrālā veidā un izmantot šos pasākumus kā ilgtspējīgu inovāciju izmēģinājuma projektus, sadarbojoties ar attiecīgajām ieinteresētajām personām un dažādām organizācijām, kas specializējas ilgtspējas jomā, kā arī izmantojot partnerības ar universitātēm un pētniecības centriem.
21. Ciešā sadarbībā ar sporta kustību censties nodrošināt, ka pēc iespējas lielāks skaits cilvēku gūst labumu no liela mēroga sporta pasākumiem un to mantojuma, izmantojot šos pasākumus kopienas veidošanai, sociālās iekļaušanas un dzimumu līdztiesības veicināšanai, kā arī savstarpējas cieņas un iecietības sekmēšanai.
22. Attiecīgā gadījumā sniegt pienācīgu atbalstu sporta klubiem un pašvaldībām, lai tiem būtu nepieciešamie resursi un infrastruktūra, kas ļauj atbalstīt un pārvaldīt pieaugošo interesi par sporta aktivitātēm, kas var rasties pēc liela mēroga sporta pasākuma.
23. Ciešā sadarbībā ar sporta kustību veicināt īpašu brīvprātīgo programmu izveidi, piesaistot brīvprātīgos dalībai liela mēroga sporta pasākumos, un standartu izveidi, lai novērtētu viņu darbu pasākuma laikā un pēc tā, kā arī mehānismus, lai atzītu prasmes, ko brīvprātīgie ieguvuši liela mēroga sporta pasākumu laikā, un tīklus viņu mobilizēšanai turpmākām darbībām sporta nozarē.

24. Izmantot liela mēroga sporta pasākumu radīto stimulu, lai ilgtermiņā mūsu sabiedrībā popularizētu fizisko aktivitāti, veselīgu dzīvesveidu, kā arī Eiropas un olimpiskās vērtības, īstenojot mērķtiecīgus pasākumus, piemēram, izglītības un mācību iestādēs, jauniešu apvienībās un sporta klubos, darbavietās, vietējās un reģionālajās kopienās, īpašu uzmanību pievēršot cilvēkiem, kuri ir nepietiekami pārstāvēti sporta aktivitātēs.
25. Pievērst īpašu uzmanību sociālajai iekļaušanai, cita starpā izmantojot ilgtspējīgu infrastruktūras attīstību, kas saistīta ar liela mēroga sporta pasākumiem nelabvēlīgā situācijā esošajās teritorijās.
26. Veicināt iekļautību un aizsargāt cilvēktiesības visā liela mēroga sporta pasākumu dzīves ciklā un nodrošināt nediskriminējošu piekļuvi sporta infrastruktūrai.
27. Sadarbībā ar iesaistītajām ieinteresētajām personām nodrošināt līdzekļus, lai garantētu sporta integritāti, viesmīlību, kā arī augstākos nepieciešamos drošuma un drošības standartus, lai nodrošinātu, ka pasākumi notiek droši, neapdraudēti un draudzīgā gaisotnē gan telpās, gan ārpus tām.
28. Popularizēt kultūras, izglītības un citus papildu pasākumus, nodrošinot bērniem un visām paaudzēm iespējas iepazīt mākslu un kultūru gan pirms liela mēroga sporta pasākumiem, gan to laikā, gan pēc tiem.
29. Veicināt esošās starptautiskās un Eiropas sistēmas un standartus, kas palīdz nodrošināt liela mēroga sporta pasākumu pozitīvo mantojumu ¹¹.

¹¹ Cita starpā ieteikumi no ziņojuma “Sporta ieguldījums Eiropas zaļajā kursā – sporta nozares rokasgrāmata” (2023), Eiropas Sporta pasākumu sociālās hartas (2023), Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām (*UNFCCC*) satvara “Sports klimata rīcībai”, Apvienoto Nāciju Organizācijas Vadošajiem principiem uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām (2011), ESAO Atbildīgas uzņēmējdarbības vadlīnijām daudznacionāliem uzņēmumiem (2023), kā arī ISO 20121:2024 standarta par pasākumu ilgtspējas pārvaldības sistēmām.

30. Veicināt informācijas un datu uzraudzību un vākšanu, tostarp ar īpašu ziņošanas mehānismu palīdzību, lai uzlabotu liela mēroga sporta pasākumu mantojuma novērtēšanu, izmantojot, piemēram, ESAO pamatnostādnes ¹².
31. Veicināt paraugprakses apmaiņu starp pilsētām, reģioniem un valstīm, kas ir rīkojušas liela mēroga sporta pasākumus.
32. Mudināt turpmākos liela mēroga sporta pasākumu organizatorus, kā arī citas nozares iedvesmoties no inovatīvas, ilgtspējīgas un atbildīgas prakses (piemēram, Parīzes 2024. gada Sociālās hartas vai Cilvēktiesību deklarācijas *UEFA EURO 2024*).
33. Sekmēt liela mēroga sporta pasākumu rīkošanu vairāk nekā vienā valstī, lai vairāk valstu, tostarp mazākas valstis, varētu gūt labumu no liela mēroga sporta pasākumu materiālā un nemateriālā mantojuma, vienlaikus ņemot vērā ekonomiskos aspektus un izvairoties no papildu oglekļa pēdas, ko var radīt transports.
34. Attiecīgā gadījumā mudināt pilsētas un reģionus, kas ir rīkojuši liela mēroga sporta pasākumus, papildināt un veicināt savu mantojumu, ciešā sadarbībā ar sporta kustību organizējot citus sporta pasākumus, tostarp mazāka mēroga sporta pasākumus, lai izmantotu infrastruktūru, speciālās zināšanas, impulsu un sabiedrības iesaisti.

¹² ESAO (2023), *How to measure the impact of culture, sports and business events: A guide, OECD Local Economic and Employment Development (LEED) Papers, No. 2023/10, OECD Publishing, Paris.*

35. Tāpat censties radīt paliekošu mantojumu no mazāka mēroga sporta pasākumiem, lai cita starpā popularizētu veselīgu un aktīvu dzīvesveidu, brīvprātīgo darbu un piekļuvi sportam un sporta infrastruktūrai visiem, jo īpaši jauniešiem, nepietiekami pārstāvētām grupām, personām no nelabvēlīgas vides vai personām ar invaliditāti.

AICINA KOMISIJU

36. Sagatavojot jauno ilgtermiņa stratēģisko dokumentu par ES sporta politikas nākotni ¹³, apsvērt un izpētīt attiecīgos politikas aspektus, kas saistīti ar liela mēroga sporta pasākumu mantojumu.
37. Dalīties ar zināšanām un informāciju par attiecīgajām iniciatīvām un labu praksi, kas sekmē liela mēroga sporta pasākumu paliekošu mantojumu, un veicināt informācijas un labas prakses apmaiņu starp dalībvalstīm un attiecīgajām ieinteresētajām personām.
38. Sekmēt esošo starptautisko un Eiropas sistēmu un standartu izmantošanu, kas palīdz nodrošināt liela mēroga sporta pasākumu pozitīvo mantojumu ¹⁴.
39. Izmantot saskaņotu sporta statistiku (*SSA* – sporta satelītkontus) un līdzīgus ES līmeņa datus, lai labāk novērtētu ES dalībvalstīs organizēto liela mēroga sporta pasākumu sporta, sociālo, ekonomisko, tūrisma, kultūras un vidisko ietekmi un mantojumu, un veicināt iniciatīvas, kuru mērķis ir izstrādāt un kopīgot attiecīgos datus.

¹³ ES sporta darba plāna 2024.–2027. gadam 26. punkts.

¹⁴ Piemēram, ziņojums “Sporta ieguldījums Eiropas zaļajā kursā – sporta nozares rokasgrāmata” (2023), Eiropas Sporta pasākumu sociālās harta (2023), *UNFCCC* satvars “Sports klimata rīcībai”, Apvienoto Nāciju Organizācijas Vadošie principi uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām, ESAO Atbildīgas uzņēmējdarbības vadlīnijas daudznacionāliem uzņēmumiem, kā arī ISO 20121:2024 standarts par pasākumu ilgtspējas pārvaldības sistēmām.

40. Turpināt sadarbību ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, lai apmainītos ar informāciju, maksimāli izmantotu iespējas un rastu risinājumus kopīgām problēmām saistībā ar liela mēroga sporta pasākumu mantojumu, tostarp izmantojot iniciatīvu *SHARE 2.0*.
41. Izpētīt veidus, kā veicināt, atzīt un popularizēt tādas izcilas brīvprātīgā darba iniciatīvas sporta jomā Eiropas Savienībā, kas ietver brīvprātīgo darbu liela mēroga sporta pasākumos, kā arī tautas sportā.

AICINA SPORTA KUSTĪBU UN CITAS ATTIECĪGĀS IEINTERESĒTĀS PERSONAS,
ŅEMOT VĒRĀ TO ATBILDĪBU UN SPORTA AUTONOMIJU

42. Organizējot liela mēroga sporta pasākumus, apņemties ievērot ekonomiskās, vides un sociālās ilgtspējas principus (jo īpaši attiecībā uz infrastruktūru, mobilitāti un enerģētiku), labu pārvaldību, atbildīgu uzņēmējdarbību, cilvēktiesību ievērošanu un atbilstību atzītiem starptautiskiem standartiem ¹⁵.
43. Sadarbībā ar ES dalībvalstīm mudināt rīkot liela mēroga sporta pasākumus vairāk nekā vienā valstī, ja iespējams, vienlaikus ņemot vērā ekonomiskos aspektus un izvairoties no papildu oglekļa dioksīda pēdas, ko varētu radīt transports, jo kopīgi vairāku valstu pieteikumi varētu atvieglot lielu sporta pasākumu rīkošanu mazākām valstīm.

¹⁵ Piemēram, Apvienoto Nāciju Organizācijas Vadošie principi uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām, ESAO Atbildīgas uzņēmējdarbības vadlīnijas daudznacionāliem uzņēmumiem un ISO 20121:2024.

44. Izstrādāt ilgtspējas un mantojuma stratēģijas ¹⁶ un īstenot pārredzamas atlases procedūras, pamatojoties uz publicētiem, viegli saprotamiem un izmērāmiem kritērijiem, un atlases un vērtēšanas kritērijos iekļaut ilgtspējas un mantojuma aspektus, lai pēc iespējas vairāk valstu, reģionu un pilsētu organizētu ilgtspējīgus liela mēroga sporta pasākumus ar paliekošu mantojumu.
45. Ievērot pamattiesības un cilvēktiesības un šajā sakarā pieņemt atbildīgus lēmumus attiecībā uz liela mēroga sporta pasākumu rīkošanu gan Eiropas Savienībā, gan ārpus tās ¹⁷.
46. Konsultēt, atbalstīt un īstenot atbilstīgas uzraudzības un ziņošanas sistēmas, lai faktiski tiktu īstenoti pasākumi, kas iekļauti pieteikumā vai par ko panākta vienošanās līgumā par pasākuma rīkošanu, lai nodrošinātu ekonomiskās, vides un sociālās ilgtspējas principus (jo īpaši attiecībā uz infrastruktūru, mobilitāti un enerģētiku), labu pārvaldību, atbildīgu uzņēmējdarbību, cilvēktiesību ievērošanu un paliekošu mantojumu.
47. Integrēt paliekoša mantojuma popularizēšanu gaidāmo un iepriekšējo pasākumu komunikācijas kampaņās, iesaistot brīvprātīgos, rīkotājus un sportistus, tostarp ar šiem pasākumiem saistītos paraatlētus un sporta vēstniekus.

¹⁶ Starptautiskā Olimpiskā komiteja (SOK), *Legacy Strategic approach: 2021-2024 objectives* (2021).

¹⁷ Pamatojoties uz 48. punktu Padomes rezolūcijā par Eiropas sporta modeļa galvenajām iezīmēm, vēstuli komisārei *Androulla Vassiliou*, ko 2013. gada 21. novembrī parakstīja 22 dalībvalstis, un vēstuli komisārei *Mariya Gabriel*, ko 2021. gada 27. janvārī parakstīja un nosūtīja 27 dalībvalstis; ņemot vērā arī ANO Vadošos principus uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām (2011).

48. Izmantot liela mēroga sporta pasākumu potenciālu, lai plaši popularizētu sportu un fizisko aktivitāti iedzīvotāju vidū, piemēram, apmainoties ar paraugpraksi, apvienojot liela mēroga sporta pasākumus ar mazāka mēroga sporta pasākumiem, kuros var piedalīties neprofesionāli sportisti un kas veicina lielāku iesaistīšanos sportā, vai veicinot sporta infrastruktūras un fizisko aktivitāšu integrāciju pilsētplānošanā, kā arī lauku reģionos.
49. Finansiālās solidaritātes ietvaros mudināt izmantot ieņēmumus no liela mēroga sporta pasākumu organizēšanas vietējā līmeņa vajadzībām.
-

DEFINĪCIJAS šo secinājumu vajadzībām:

“liela mēroga sporta pasākums” ir starptautisks pasākums, ko organizē vienā vai vairākās uzņēmējās valstīs, reģionos vai pilsētās un kurā piedalās dažādas valstu un starptautiskās delegācijas, lai praktizētu vienu vai vairākus sporta veidus. Liela mēroga sporta pasākumi tiek lielā, starptautiskā mērogā atspoguļoti medijos, tie uzņem vairākus tūkstošus cilvēku, tostarp atbalstītājus, žurnālistus, tehniskās grupas un amatpersonas, un tos bieži rīko vairākas dienas pēc kārtas ¹⁸.

Ar “paliekošu mantojumu” saprot liela mēroga sporta pasākumu pozitīvo ilgtermiņa materiālo un nemateriālo ietekmi, kas cita starpā ietver sporta, infrastruktūras, ekonomikas, vides un sociālos ieguvumus uzņēmējai pilsētai, reģionam vai valstij.

¹⁸ Balstoties uz ES ekspertu grupas sporta ekonomiskās dimensijas jautājumos pieņemtajiem ieteikumiem par nozīmīgiem sporta pasākumiem, jo īpaši par to pēctecības aspektiem, īpaši pievēršoties sociālai, ekonomiskai un vides ilgtspējai.

Politiskais konteksts

- Padomes secinājumi par sporta ieguldījumu ES ekonomikā un jo īpaši jaunatnes bezdarba un sociālās iekļaušanas jautājumu risināšanā, OV C 32, 4.2.2014., 2.–5. lpp.
- Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi par integritātes, pārredzamības un labas pārvaldības uzlabošanu nozīmīgos sporta pasākumos, OV C 212, 14.6.2016., 14.–17. lpp.
- Padomes un dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi “Sports un fiziskā aktivitāte kā daudzsološi ietekmes līdzekļi uzvedības pārveidei par labu ilgtspējīgai attīstībai”, OV C 170, 25.4.2022., 1.–6. lpp.
- Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi par inovāciju sportā, OV C 212, 4.6.2021., 2.–9. lpp.
- Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi par korupcijas apkarošanu sportā, OV C 416, 11.12.2019., 3.–8. lpp.
- Padomes rezolūcija par atjauninātu rokasgrāmatu ar ieteikumiem starptautiskai policijas sadarbībai un drošības pārvaldībai starptautiska mēroga futbola sacensībās, kurās iesaistīta vismaz viena dalībvalsts (“ES futbola rokasgrāmata”), dok. 11160/24.

- Eiropas Padome, Ieteikums CM/Rec(2021)5 par pārskatīto Eiropas Sporta hartu. Ministru komiteja to pieņēma 2021. gada 13. oktobrī ministru vietnieku 1414. sanāsmē, 9. panta 1. punkta d) apakšpunkts.
 - Apvienoto Nāciju Organizācija, Rezolūcija A/RES/70/1 “Pārveidosim mūsu pasauli: ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam”, Ģenerālās asamblejas 2015. gada 25. septembrī pieņemtā rezolūcija (§37).
-